Autor Guste Santini
Utorak, 15 Ožujak 2011 22:47

Očito je „kormilo“ hrvatskog broda u kvaru. Hrvatski brod vrluda sad u jednom sad u drugom pravcu. Nitko nije siguran gdje će brod konačno završiti. Činjenica da postoje brojne prepreke koje mogu ionako krhku konstrukciju broda dodatno učiniti krhijom. Javljaju se ideje što bi valjalo učiniti da se izbjegne harvarija. Pri tome ne treba zanemariti i podvodne grebene koji dodatno prijete hrvatskom brodu. Nepovoljni vjetrovi samo su dodatna nevolja. Brod valja spasiti. Svi su se uzbudili kao da je današnje stanje hrvatskog gospodarstva nastalo jučer, a ne prije osamnaestak godina.
Svoje prijedloge danas su nam ponudili sindikati. Protesti koji se odvijaju već desetak dana diljem lijepe naše sindikate su, pored ostalih, odredili kao dio snaga koje su krive, kao i ostali čimbenici, što je lijepa naša tu gdje jest.
U ovim nekontroliranim vremenima skidaju se rukavice i napada se „golim šakama“ pri čemu se ne poštuju bilo kakva pravila. Sve se nekako ponaša sthijno, da ne kažem kaotično.
Zahtjev za prijevremenim izborima je očito učinio svoje. Vladajući ignoriraju oporbu, a oporba vraća istom mjerom. Biračko tijelo je nevažno. Ono je uvijek nevažno, osim u vrijeme izbora kada mu se obećava sve što si ono želi samo da im povijeri povjerenje. Skupljanje potpisa za referendum pokazao je svu borbenost sindikata. Zatim su odustali. Očito sindikati danas smatraju da ih drugi akteri ovih kaotičnih kretanja potiskuju sa scene pa su danas nastupili, ratničkim poklicima dramatizirali svoj Program što je Vladi činiti. Izrazi su imperativni što znači da je izlaz iz krize kako su rekli i nikako drugačije. Retorika je istovjetna retorici poljoprivrednika koji također imperativno traže. Nitko ne želi vidjeti koliko je odmakla bolest hrvatskog gospodarstva. Svi su nekako u zadnje vrijeme „odlučni“. Svi imaju prijedloge koji su konačna riješenja ove depresije u depresiji. Ono što nitko ne želi za svoje prijedloge pružiti jest argumentacija zašto su njihovi prijedlozi dobri - bolji od drugih prijedloga.
Kapital odnos na ovim prostorima eksplicitno dominira bar dvadeset godina. Sindikati su i tada mogli, a nisu, dramatizirati odnos rada i kapitala. Što više na valovima obilnih kredita uživali su u miru koji su katastrofičari odredili kao droga koja pruža ugodu dok djeluje. Međutim, kada djelovanje droge prestane nastaje brutalna stvarnost. Da bi se ugoda ponovila potrebno je sve više i više droge. Upravo sam tako nazvao ekonomsku politiku u radu „Iluzija i stvarnost hrvatskog gospodarstva“. Naš narod bi rekao „kruta zbilja srušila je bajku“ što je, na žalost, često korištena izreka na ovim stranicama.
Upravo su me sindikati ponukali da progovorim o ovom „buntu“ u kojem su nezaposleni i nemoćni marginalizirani do nesnošljivosti. Stiče se dojam kao da će eventualni prijevremeni izbori bilo što promjeniti. Da sam oštar kritičar vladajuće politike to je svima poznato i odista nema nikakvog razloga braniti vladajuću koaliciju. Međutim, do danas nisam čuo za program sa bilo koje strane koji bi mogao dobiti prolaznu ocijenu. Možda sam prezahtjevan. Upravo zato sam prije deset godina, pa potom prije dvije godine zagovarao veliku koaliciju - SDP-a i HDZ-a. To sam ustrajno ponavljao putem različitih medija. Na žalost uspjeha nije bilo osim poneke „marginalizacije“ i to upravo od strane onih koje sam pozivao na suradnju.
Mora se shvatiti da postoji greška u konstrukciji hrvatskog gospodarskog, pa i društvenog, sustava. To nikakva politika make up-a neće riješiti. Kada je riječ o konstrukcionim problemima valja pozvati inženjere da riješe problem. Za riješenje nije dovoljna dobra volja već znanje ekperata. Osim toga globalizacija znači smanjenje broja stupnjeva slobode u vođenju ekonomske politike. To zna struka ali neznaju građani. Struka, međutim, šuti. Komorna znanost/politika se naprosto ne želi zamjeriti. U „finom“ društvu postoje pravila kojih se valja pridržavati. Otvoreno će se progovoriti kada akteri današnjih događanja postanu nebitni – bez

moći – nemoćni. To i takvo ponašanje poznato je na ovim prostorima.
Završimo upozorenjem. Na brodu je moguće imati jednog i samo jednog kapetana koji je svijestan svoje odgovornosti. Nije slučajno da su kapetani osobno pratili svoj brod na zadnje putovanje u morske dubine. To zahtjeva odgovornost. Hrvatsko je gospodarstvo u teškoj depresiji iz koje će teško izaći bez osmišljenog programa.
Međutim, na sreću Hrvatska raspolaže sa potrebnim resursima i znanjima koji su dostatni da se riješi ova kriza i da hrvatskog gospodarstvo postane bitno učinkovitije. Za to nam je potreban zdrav razum i nikakva kaotična haranga sviju na sve i svakoga tu neće pomoći. Treba nam dogovor kako bi se problemi riješili. Za početak moramo se uvažavati kako bi mogli komunicirati i postignuti dogovor oko temeljnih pitanja.